

GÆLDENDE

LOV nr 88 af 08/05/1894

Transportministeriet

Tidslinje >

Yderligere oplysninger >

Lov om Anlæg og Drift af Private Jernbaner (* 1)

VI CHRISTIAN DEN NIENDE, af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg, Gøre vitterligt: Rigsdagen har vedtaget og Vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

§ 1

Private Jærnbaner, til hvis Anlæg og Drift der af Regeringen i Overensstemmelse med Forskrifterne i denne Lov meddeles Eneretsbevilling, kunne bygges som lette Baner, enten med samme Sporvidde som Statsbanerne eller med en smallere Sporvidde. Hvor ikke anden særlig Bestemmelse er given i Loven, er Valget af Sporvidde overladt Bevillingshaverne, for saa vidt som Sporvidden ikke er under en Meter. Dersom der ønskes endnu smallere Sporvidde, tilkommer det Indenrigsministeren af afgøre om en saadan Sporvidde i Forhold til Anlægets Øvrige Karakter og Drift fyldestgør Fordringerne til Driftens Sikkerhed. Indhegning og Anbringelse af Led ved Vejoverkørsler kunne i Reglen ikke fordres undtagen paa enkelte særlig stærkt befærdede Punkter.

Ekspropriationen af de til Baneanlægene fornødne Grunde m. m. foretages i Henhold til Reglerne i Forordningen af 5te Marts 1845. For de Staten tilhørende Grunde, der indtages til Anlægene, gives fuldt Vederlag.

§ 3

Af Statskassen ydes, for saa vidt ikke anderledes ved Loven er bestemt, til hvert Baneanlæg et Bidrag, udgørende Halvdelen af den hele til Anlæget bevislig anvendte Anlægskapital, indbefattet Ekspropriationsudgifter og Driftsmateriel. Under Anlægskapitalen kan endvidere henregnes et efter Ministerens Skøn passende Beløb til Bestridelse af Omkostninger ved Anlægskapitalens Tilvejebringelse og Forrentning under Arbejdets Udførelse.

For Statskassens Bidrag nyder denne samme Ret som de almindelige Bidrag fra Kommuner eller private.

Prioritetslaan maa ikke optages og Fortrinsaktier ikke udstedes.

§ 4

Eneretsbevillinger i Henhold til denne Lov kunne meddeles for Tidsrummet indtil 1ste Januar 1990. Ved Enerettens Udløb tilkommer det Lovgivningsmagten at træffe Bestemmelse om Banernes fremtidige Ordning og Ejendomsforhold.

§ 5

I Eneretsbevillingerne bliver der at optage Bestemmelser om:

a. at Bevillingshaveren skal forelægge Indenrigsministeren fuldstændige Planer til Anlæget af Banen med Redegørelse for Sikringen af Anlægskapitalens Tilvejebringelse og underkaste sig Ministerens Bestemmelse om Banens Retningslinie, Bygningsmaade, Forsyning med alt Tilbehør - derunder de til Banens første Anlæg fornødne Lokaler for Told-, Post- og Telegrafvæsen, - Driftplan, Betalings- og Befordringsregler m. v.;

b. at Bevillingshaveren er underkastet Indenrigsministerens Bestemmelse om de fornødne Foranstaltninger til at hindre Ildsvaade paa de til Banen stødende brandfarlige Arealer og om Vilkaarene for Banens Tilslutning til bestaaende Baner samt for mulig Medafbenyttelse af disse;

c. at Bevillingshaveren er underkastet de Bestemmelser, som Indenrigsministeren fastsætter med Hensyn til gensidig Tilslutning og Drift, naar Sidebaner fremtidig ønskes satte i Forbindelse med Banen;

d. at Bevillingshaveren er underkastet Indenrigsministerens Bestemmelse om Anvendelse af indenlandsk Arbejdskraft ved Anlæget, om Forbud mod Søn- og Helligdagsarbejde ved Anlæget samt om Forsikring af Arbejdere ved Anlæget og af ansatte ved Banedriften mod Ulykkestilfælde under deres Arbejde;

e. at alle Medlemmer af Styrelsen for Banen saavel som alle ved denne ansatte skulle have dansk Indfødsret og være danske Undersaatter;

f. at Udgiften ved Førelsen af Regeringens Tilsyn med Banens Anlæg skal afholdes af Bevillingshaveren;

g. at Banen skal aabnes for Driften i sin hele Udstrækning senest 4 Aar efter Enerettens Meddelelse;

h. at der fra Banens Aabning af det aarlige Driftsoverskud skal opspares en Reserve- og Fornyelsesfond, svarende til 10 pCt. af Anlægskapitalen (jfr. § 3), til Sikkerhed for Banens fortsatte og uforstyrrede Drift. Større Fornyelser og Udvidelser af Anlæget med Tilbehør kunne kun med Indenrigsministerens Billigelse afholdes af Fonden og kun, for saa vidt denne derved ikke bringes ned under 5 pCt. af Anlægskapitalen. Naar der er gjort Brug af nogen Del af Fonden, skal den af Banens Overskud bringes op til sin oprindelige Størrelse, førend der kan udbetales Udbytte til Aktionærerne. Saa længe Fonden ikke er bragt op til 5 pCt. af Anlægskapitalen, skal dertil henlægges 40 pCt. af det aarlige Driftsoverskud, derefter 10 pCt. af samme, indtil Fonden er bragt op til 10 pCt. af Anlægskapitalen;

i. at der er forbeholdt Staten Ret til efter 25 Aars Forløb fra Banens Aabning i hele sin Udstrækning, at overtage Baneanlæget med Tilbehør og med derpaa hvilende Forpligtelser enten mod Udredelsen af et Vederlag lig det 20-dobbelte af Gennemsnittet af Banens Nettoudbytte i de sidste 3 Aar, der gaa forud for det Aar, i hvilket den forlanges overdragen til Staten, eller mod Udredelsen af en Sum, der svarer til den Kapital, som bevislig er anvendt til Anlæget af Banen. Staten skal have Valget mellem disse to Overdragelsesmaader, og kan der i begge Tilfælde efter uvillige Mænds Skøn fradrages i Vederlaget et passende Beløb, saafremt Banen med Tilbehør ikke paa Overdragelsens Tid i enhver Henseende findes i fuldstændig og velvedligeholdt Stand;

k. hvorledes der skal sikres Regeringen Adgang til at skaffe sig nøjagtig Oplysning om Størrelsen af den til Anlæget bevislig anvendte Udgift og om Driftsudbyttet; samt l. hvorledes Spørgsmaalet om Nettoudbyttets Beregning skal finde Afgørelse.

§ 6

Endvidere kan ved Eneretsbevillingerne fastsættes:

a. at de til Baneanlæget benyttede Grunde samt derpå til Anlæget opførte Bygninger skulle være fritagne for alle ellers paa Grunde og Bygninger hvilende kongelige Skatter, Afgifter og Byrder;

b. at Afslutning af Overenskomster i Anledning af Banens første Anlæg som og Udstedelse og Overdragelse af Aktiebreve og Forskrivninger efter denne Lovs § 3 kunne foregaa uden Brug af stemplet Papir; samt

c. at der indrømmes Bevillingshaveren Godtgørelse for Indførselstold af de Genstande, som anvendes til Anlæget af Banen og dennes første Forsyning med Driftstilbehør.

§ 7

Udgiften til Regeringens Tilsyn med Banerne efter deres Anlæg samt med deres Drift saavel i økonomisk som i teknisk Henseende bæres af Statskassen; dertil kan anvendes indtil 200 Kr. pr. Banemil.

§ 8

Til Dækning af de Bidrag, der i Henhold til denne Lovs \S 3 tilstaas af Statskassen til Anlæg af Privatbaner, bemyndiges Finansministeren til at udstede og afhænde det fornødne Beløb i indenlandske 3 1/2 pCt. eller 4 pCt. aarlig Rente bærende og fra Kreditors Side uopsigelige Statsobligationer.

§ 9

De i denne Lovs ∭ 1-8 givne Bestemmelser komme til Anvendelse paa følgende Jærnbaner:

A. Paa Øerne:

1. En Jærnbane fra Nykøbing til Holbæk.

Samtidig med Anlæg af denne Bane kan der ved Statsbanernes Foranstaltning anlægges et Spor fra Holbæk Station til Havnen, for saa vidt Kommunen eller private dertil yde et Tilskud af 40,000 Kr.

- 2. En Jærnbane fra Tølløse over Ruds Vedby til et Punkt paa Slagelse-Værslev Banen.
- 3. En Jærnbane fra et Punkt midtvejs paa Tølløse Banen til Sorø. Staten kan overtage Driften af denne Bane.
- 4. En Jærnbane fra Kallehave over Skovshuse til Vordingborg og Masnedsund.
- 5. En Jærnbane fra Præstø til et Punkt paa Statsbanen mellem Lundby og Haslev Stationer (disse Punkter inklusive).
- 6. En Jærnbane fra Hillerød til Frederiksværk.
- 7. En Jærnbane fra Helsingør til Hornbæk.
- **8.** En Jærnbane fra Køge til Borup.
- 9. En Jærnbane fra Kagerup Station til Helsinge.
- 10. En Jærnbane fra Næstved til Karrebæksminde.
- 11. En Jærnbane fra Lyngby til Vedbæk.

Ved Beregningen af Statskassens Bidrag til dette Baneanlæg medregnes ikke Ekspropriationsudgifter og Driftsmatetiel.

- 12. En Jærnbane fra Rønne over Aakirkeby til Neksø med Sidespor til Almindingen.
- 13. En Jærnbane fra Kerteminde Havn enten til Odense eller til Ullerslev Station, eventuelt forlænget fra Kerteminde til Dalby.
- 14. En Jærnbane fra Svendborg til Nyborg.

- B. I Jylland.
- 15. En Jærnbane fra Nørre-Sundby over Sæby til Frederikshavn.
- 16. En Jærnbane fra Nørre-Sundby til Fjerridslev.

Der indrømmes Eneretshaverne for de tvende sidstnævnte Baneanlæg Benyttelse af Statsbanen mellem Aalborg og Nørre-Sundby efter nærmere i Driftsplanen fastsatte Regler.

- 17. En Jærnbane fra Fjerridslev til Tisted.
- 18. En normalsporet Jærnbane fra Aalborg til Hadsund.
- 19. En Jærnbane fra Svenstrup over Nibe til Aars.
- 20. En Jærnbane fra Lemvig Havn over Lemvig Station og Harboøre til Tyborøn Kanal.
- 21. En Jærnbane fra Nymindegab over Billum til Varde med Sidebane fra Billum til Esbjærg.
- 22. En Jærnbane fra Horsens til Vinding eventuelt til Bryrup.
- 23. En Jærnbane fra Hammel enten Syd om Brabrand Sø til Aarhus eller til Brabrand Station.
- 24. En Jærnbane fra Give Station til Herning.
- 25. En Jærnbane fra Hurup over Vestervig til Agger.
- 26. En Jærnbane fra Vejle gennem Vejleaadalen til Vandel i Randbøl Sogn.
- 27. En Jærnbane fra Kolding til Egtved.
- **28.** En Jærnbane fra Æbeltoft til Torsager Station.
- 29. En Jærnbane fra Rødkærsbro over Kellerup til Silkeborg.

§ 10

Eneret til Anlæg og Drift af de i § 9 nævnte Baner kan ikke meddeles efter den 1ste April 1904. Andragender herom vedrørende de i samme Paragraf nævnte Baner tages fortrinsvis i Betragtning efter den Tidsfølge, i hvilken de foreligge med de efter Indenrigsministerens Skøn fornødne Oplysninger, jfr § 5, Litra a. Dog bliver det at iagttage, at der i et enkelt Finansaar ikke meddeles Eneret til Anlæg af flere end 4 af de nævnte Baner, hvoraf 2 Baner paa Øerne og 2 Baner i Jylland, i hvilken Henseende dog kun en af de under 15-19 nævnte Baner kan komme i Betragtning i det enkelte Finansaar.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 8de Maj 1894.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

Ingerslev.

Officielle noter

(* 1) Udfærdiget gennem Ministeriet for offentlige Arbejder. Se Rigsdagstidenden for 1893-94: Sandst. Tid. Sp. 23, 235-58, 1371-85, 1391-1443, 1594-95, 2064-83; Folket. Tid. Sp. 4982-5003, 5332-5621, 5811-34, 5970-78; Till. A. Sp. 1945-54; Till. B. Sp. 1681-1770, 2257-64, 2389-90, 2433-34; Till. C. Sp. 607-14 1387-94, 1449-56, 1487-88.

0m

Retsinformation.dk er indgangen til det fælles statslige retsinformationssystem, der giver adgang til alle gældende love, bekendtgørelser og cirkulærer m.v. Der er også adgang til Folketingets dokumenter og beretninger fra Folketingets Ombudsmand. På retsinformation.dk anvendes der ikke cookies.

Besøg også

Vælg site

✓

Om Retsinformation

Kontakt

FAQ Om ELI

<u>API</u>

<u>Tilgængelighedserklæring</u>